

Kihomatotartunta

Kihomato on ihmisen loismato, jota tavataan kaikkialla maailmassa. Kihomatotartunta ei ole vaarallinen, mutta se voi aiheuttaa epidemioita perheissä, päivähoitossa tai kouluissa. Kihomatotartuntaa voi hoitaa itsehoitolääkkeillä.

Yleistä

Kihomato on noin senttimetrin mittainen valkea loismato, jonka munien nieleminen aiheuttaa kihomatotartunnan. Tartunta leviää yleensä käsien, vaatteiden, vuodevaatteiden tai lelujen välityksellä. Kihomadon munat ovat pieniä, silmin havaitsemattomia ja ne säilyvät ympäristössä tartuttavina useita päiviä. Kihomatotartunnalla ei ole yhteyttä hygienian tai hoidon laiminlyömiseen.

Oireet

Munan nielemisestä oireiden alkamiseen kuluu noin 6 viikkoa. Muna kuoriutuu ohutsuolessa, josta toukka jatkaa kulkuaan paksusuoleen ja pesiytyy umpilisäkkeen ympäristöön, missä se lisääntyy. Tyypillinen oire on yöllinen kutina peräaukon, emättimen tai välilihan ympäristössä. Suurin osa madonkantajista on kuitenkin oireettomia. Kutina johtuu toukkien liikkumisesta ja munien pinnan ärsyttävistä aineista. Peräaukon raapimisen seurauksena kihomadon munat leviävät käsien kautta ympäristöön ja tartuttavat uudelleen. Uuteen tartuntaan riittää yksikin kihomadon muna.

Hyvä käsihygienia on tärkeää, sillä kihomatotartunnan saanut ihminen tartuttaa itsensä helposti uudelleen.

Itsehoito

Kihomato hoidetaan apteekista ilman reseptiä saatavalla Pyrvin-lääkkeellä pakkauksen ohjeita noudattaen. Apteekin henkilökunta auttaa tarvittaessa oikean tuotteen valinnassa. Kerta-annos on tehokas, mutta hoito uusitaan kahden viikon kuluttua, jotta tartuntakierre saadaan katkaistua. Yhden perheenjäsenen sairastaessa on koko perhe hyvä hoitaa kerralla uusintatartuntojen ehkäisemiseksi, sillä perheessä voi olla myös oireettomia kantajia.

Lääkehoidon lisäksi lakanat, pyyhkeet ja alusvaatteet on syytä pestä lääkkeenottopäivää seuraavana päivänä. Wc- ja muiden huonetilojen siivouksessa normaali viikko siivous on riittävä. Todetusta kihomatotartunnasta on syytä ilmoittaa kouluun tai hoitopaikkaan epidemian torjumiseksi, mutta tartunta ei edellytä poissaoloa.

Milloin yhteys terveydenhuollon ammattilaiseen?

Terveydenhuollon ammattilaiseen on syytä ottaa yhteyttä, jos

- oireet eivät häviä itsehoidolla.
- oireet pahenevat.
- oireisiin liittyy vatsakipua.

Aiheeseen liittyvää

- Kihomato (Terveyskirjasto.fi)
https://www.terveyskirjasto.fi/terveyskirjasto/tk.koti?p_artikkeli=dlk00427

Yhteistyössä mukana:

DUODECIM
TERVEYSKIRJASTO

Versio 2.0 12.2.2021